

خوښ نه و په كې بې مانې كه ليدنه رې — محمود ده و له تڼا بادي ... وهرگې انې: سيا مه ند شاسواري — زانا خدر

مانې ده بهرگي كه ليدنه رې له ووي قه باره كې به كه وه چ له ووي ناوې كه وه به مهنترين شاكاري نه ده بې ئې راني داده نرېت. له ووي ناوې كه وه كې بې كې قو و ده و له مهندي تږي له پړسياري فله سفي، هر له سهره تاي خوښ نه وه دا، خوښ نه ر ئه گهر بهر كه وتنيشي له گه پړسياره كه دا نه بېت له نېو كې به كه دا، خې ده پړسېت (بې چي؟). كې بې كې پې بايه خ و پې ويست بې ئې مه ي كورد كه باس له هوتې مې ژوو ييه كي زې رگرنكي كورده كاني خې راسان ده كات، كې بې كې كه نه توانين وهك سهرچاوه يه كي سهره كي دابنېين بې زانستي (دروونزاني كې مه يا يه تي- تاكي كورد).

لېره دا هېوې نه ده م بهو زمانه كچ وكاېم به چنډ دېرېك چنډ لايه نېكي كې به كه شهن و كهو بكم بې نه و خوښ نه به ژانه ي ئاشنای نه م كې به گرنه نين، هيوادارم له گوره يي كې به كه كم نه كه مه وه! هېموومان له نه زمووني ژياني خې مان و كه ساني دهورووبه رمان، ژېرېك له ژان ناچار بووينه پړسين: بې چي مړېف نه ترسې؟ تاكي مړېف ژېرده سته يي و كې يلايه تي قبوې نه كات؟ هېنگه ده و له تڼا بادي كه له ژياني خې دا چندين كاري جيا جياي نه نجامد او، زېرترين جار نه م پړسياره ي ئاېسته ي ناوې وه ي خې كړدېت.

لابېتي ده بېت: اېسته به سته وه ي خې له سهره تادا كارېكي قوېسه، نه ويشت به جېرېك پې ويست ده كات زه بر و زېري تېدا پياده بكرېت، وه لې نه وه ش اېسته كه نه وه ي دواتر به ئاساني ملكه چ ده بېت، (خې به كې يله كړدن/ ئاتين دولا بېتي، وهرگې انې: بېوار سيوه يلي و مراد هېكم).

نه وه ي لم بې مانې ده و له تڼا بادي بې مان ده گېته وه، قبوې كړدنې نه و ملكه چي و ژېرده ستايه تييه ي خې كي خې راسانه، واته قبوې كړدنې كې يلايه تي له ژېرده ستي ئاغاكاندا، ئالاجاقي وهك نوېنهرې كوې خايه كي سته مكار و مې ژوو ي سته مكارې سهر كورده كان و ئاغاكاني ئالاجاقي وهك نوېنهرې ته و اوې مې ژوو ي كورد له جاشايه تي و قبوې كړدنې بوون به دهر بار، جوتيار و خې كي بړسي و هېش و ووتې مه بې نه ده كه، وهك

نوځنهری بهشمهینهت و زهلیل و کځیلهیهکی ترسندکی داځخواو. دهوځهتئابادی دهځځت: زځرجاران ځووی داوه کځمهځځک له بن دهستهکان، له خاځی پهځینهوهی ترس و گهځشتن به سازان، گهځشتونه ته ځادهی ستایشی جهللادهکهیان و ههموو ځهوینه ونبووهکانی خځیان لهودا دځزیوهتهوه و له باوهځی خځیان ځاخیوه! ځهمه هیچ نییه مهگر خځشاردنهوه له ترس، له پهناي ترسدا. جځرځکه هځهاتنه له دځهځاوکځی بهردهوام، تاو نهځنان له بهرامبر خځفدا، خځهځاواردن له ځووبهځوو بوونهوهی ځهو دهسهځهاتهی خځت به شکست خواردووی مسځگری ځهو ځهزانی و وهها ملکهچی شکځ و مهزنایهتییهکی بوویت، هیچ ځځگهیهک له بهرامبر خځتدا نابینی جگه لهوهی ببځ به شتځکی وا له په نایدا خځت بشاريتهوه.

ځهمه ههمان ځهو قسهیه که لابځتی دهځځت: دهست و پځوهندهکانی زځردار خځیان نهفی دهکهن و هرچی له دهستیان دځ دهیکهن بځ ځهوهی ځهزامهندی زځرداران وهدهست بهځنن، نهک بځ ځهوهی بځخځیان ځیانځکی ځاسایی بځین. (خځبهکځیلهکردن/ځاتین دولابځتی. وهرگځځانی: ځځبوار سیوهیلی و مراد هکیم).

ههځبهت ځهمه ځوونه که ههمیشه دهسهځات سیاسهتی برسی کردن و زځر لځکردن بهکار ځهځنځ بځ به کځیله کردنی ځهوی تر، بهځام بځچی کځیلایهتی قبوځ ځهکرځ؟ مهگر خهځکی ناتوانن ځووبهځوو ببنهوه؟ ناځازی بن؟ چی دهکرځت له بهرامبر دهنگی ناځازی گشتیدا؟ گوځمحمد که یهکځکه له کارهکتره یاخییهکان و ځووبهځووی حکومت و ځاغا ههځساوه و دهیهوځ داد بسهځنځ بځ خهځکی. به گشتی ځهمه یهکځکه له وهزاران کهسهی چیر کځیلایهتی و ترس و دځهځاوکځی قبوځ نییه، ناتوانځ هروا بځی. ځهم فیگهره، یان ځهم جځره له تاك و کهسانی جورځهت پهیدا کردوو، چقځی چاوی ستهمکارانن، به هر جځرځ بووه ځهیانهوځ ځهم دهنگه ناځازییه بځدهنگ بکهن. سید شهرزا که یهکځکی وهک گوځمحمد بوو، دواتر بوو به پیاوی میری و خځی بهدهستهوه دا، له گفتوگځیهکیدا لهگه ځگوځمحمد، دهځځت: کځیلهی دهسهځات! دهسهځات چهنده بهځزتربځت، ځهوان له بهرامبری دا ځاسانتر خځ بهدهستهوه ځهدهن و مل کهچ ځهکهن.

ځهگر پیرسین بځچی؟ ځهنگه ځهمه سهختترین ځهجام بځ که دهوځهتئابادی پځی گهځشتبځ: لهبر ځهوهی بځوايان به هیچ دهسهځاتځک له خځیاندا نییه. لهبر ځهوهی کراوه به مځشکیاندا که دهسهځات بهس شیاوی ځهوانهیه که لهوان چاکترن. هرچی چځن بځت دځی خځیان بهوه ځهدهنهوه که دهسهځاتی بهځزتر چاکتر ځهتوانځ بیانپارځزی. ځهنگه

بیرت له‌وه کرد-ته‌وه که ب-چی هه‌میشه چاویان له یه‌ک-کی تره؟! . له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که هه‌رگیز خ-یان به ئاده‌میزاد ناژم-رن. له منی بیسه گو-محمد ئهم خه-که‌ی من دیومه هه‌رگیز به چاوی مر-فی سه‌ربه‌ست و خاوه‌ن ماف سه‌یری خ-یانیا ن نه‌کردوو و هه‌رگیز له ناخی خ-یاندا ب-خ-یان ناگه-ن.

هه‌میشه حوکمی که‌سی یاخی سه‌رکو‌تکردن بووه، به در-ژایی م-ژووی کورد ئه‌مه بینراوه. له وه-امی گو-محمد کات- ده‌پرس-: ب-چی ده‌سه-اتی میری سه‌ری منیا ن ده‌وت-؟

سه‌ید شه‌رزا ده-ت-ت: ت- له‌و که‌سانه‌ی که خ-ت ناسیوه و خ-ت د-زیوه‌ته‌وه، جیاوازی ت- له‌گه- ئه‌وانه‌ی یشیا ن به کلکی گاو ه گر-دراوه، هه‌ر ئه‌مه‌یه. ت- خ-ت ناسیوه و متمانه‌ت به خ-ت هه‌یه، ت- ب-وات کردوو ه که مر-فی.

.....

لایه‌ن-کی تری ئهم -مانه، هه-وه‌سته کردنه له‌سه‌ر پیاو سالاری، که ز-ر به ورد و قو-ی، له‌م -مانه‌دا، ده‌روونی تاکی کوردی داوه‌ته به‌ر نه‌شته‌ر و ده‌یه‌وت له‌م لایه‌نه‌ی بکو-ته‌وه.

ش-ر وه‌ک با-ی-زی هه‌میشه ئاماده‌ی ن-و م-ژووی کورد، با-ی-زی کچانی سته‌مدیده‌ی ده‌ستی پیاو سالاری، ئافره‌ت-ک قوربانی داب و نه‌ریت-کی سته‌مکار و ق-زه‌ون. ئه‌وه‌ی ج-گه‌ی سه‌رنجه ده‌و-ه‌تئا‌بادی جوان په‌ی به‌م پا-اد-کسه بردوو له ن-و ده‌روونی پیاوی کورد و داب و نه‌ریتی کوردیدا، له‌لایه‌ک خزمه‌ت به پیاو ده‌کات، کچی ب- هه-ه‌گر-ت، خه-کی له پ-ناو ده‌کوژ-، ژن ده‌ره‌کا و په‌راو-زی ئه‌خات و ل-ی ئه‌دا، له‌لایه‌کی تر کچی خ-ی نادا به پیاو-ک که خ-ی هه-ی ئه‌بژ-ر، پرچی کچی ه‌دوو که‌وتوو ئه‌ب-ت، پ-ی له ما-ی خ-ی قه‌ده‌غه ئه‌کات، قبو-ی ناکا‌ته‌وه و به‌ر نه‌فره‌تی ئه‌خات.

مه‌دیار، خا-ی ش-ر، هاو- له‌گه- گو-محمد برای ش-ر و، مام و پورزای ش-ر، هه‌و-ی فاندن و هه-گرتنی سه‌وقی ده‌دن، ب- مه‌دیار، که عاشق و مه‌عشوقن. له‌م فه‌ا‌غه، کات- ش-ر چاوی برا‌که‌ی به‌سه‌ریه‌وه نابین-ت، له هه‌مان شه‌وی نوته‌ک دا، ه‌دوو‌ی ماه ده‌رو-شی خ-شه‌ویستی ده‌که‌وت. ز‌گار بوون له داب و نه‌ریت و هه-اتن به‌ره‌و با‌وه‌شی عه‌شق.

په‌ناگه‌ی ماه ده‌رو-ش و مه‌نز-ی نو-ی له‌گه- ش-ر، پشت قایم به ئا‌غای گوند، با‌بقولی بون‌دار، گوندی قه‌ا‌چیمه‌نه. هه‌میشه ده‌سه‌ا‌تداری داما-راو له ئه‌خلاق و ئینسانیه‌ت، کات-ک که‌س-کی هه-اتو یا ن زه‌لیل و داماو ده‌که‌وت ته‌داوی، هه‌و-ی ق-ستنه‌وه‌ی ئهم

ههله ده دات. بهرده وامي خوا ئم هاوك شهيه ههروا بووه، با بقولي
بوندار يه كه كه له و نا ئينسانانه، ههلي ئه وه به ده ست ئه هه نه، شاره
بكات به كه نيزه و ماه دهرو شيش بكات به غو ام.
به گمحممد، برا بچوكي شاره، كات دهزان خوشكي ده دوو كه وتيه، شو
پي خوشكي هه ده گرته و ده چته له قه اچيمه ن پرچي خوشكي ده بته و
به باوكي ده هه نه ته وه. ته ي خو نه ر، كات ئم ديمه نانه به سر
يه كه وه له يادگه تدا شه ن و كه و ئه كه ي، له خته ده پرسيت: به چي قزي
چه كه يان كه ده دوو كه وتوو ئه به ن، به ماناي به به ري بوون و
پا ككرده وي شه هه، به ام سمه ي كو ه كه يان نا به ن كات كچه ك
هه هه گرته؟

هيچم باس نه كردوو، ئمه مشت كه له خهروار كه: دوو وويي، فته ي
ئاغاكان، نانه وه ي دوو به ره كي له نه و چيني جوتيار و چه وساوه،
هه گه نه وه ي ژياني زه نكين به هه ژاري و داماوي، نه كهرى كردن،
خه ويستي، شه و هه اتن... داستان كي مه زن، كه من به پويستي
ئه زانم بخو ندر ته وه.